

ening med Sogneraadet eller i Forening med to Mænd af Sogneraadet. Dette er simpelt- hen det hele Spørgsmaal, som har givet Anledning til denne store Strid. Naar man har sagt, at Valget af disse to Mænd til Skolecommissionen vil komme til at udgaae fra dem i Sogneraadet, der ere valgte af den høist beskattede Femtedeel, og at derved Befolkningens store Fleerhed vil være priisgIVEN og ikke har nogen Sikkerhed for at see sine Børn ordentligt behandlede i Skolerne, saa vil det Samme jo være Tilfældet efter de ærebe Herrers Forslag. Skal nemlig Præsten have Tilshyn med Underviisningen i Forening med hele Sogneraadet, hvis Fleerhed ogsaa er valgt af de høistbeskattede, saa vil altsaa den mindre Halvdeel ikke paa nogen Maade kunne udrette Mere mod Fleertallet og Præsten end i det Tilfælde, at der skal vælges to Medlemmer af Sogneraadet til i Forening med Præsten at have Tilshynet. Denne Modgrund er altsaa tilstede med Hensyn til begge de foreslaaede Ordninger. Hvorledes staaer Præsten nu til Sognets Skolevæsen? Han er i alle Skolesager ikke blot født Medlem, men født ledende Formand og har altsaa den væsentligste Indflydelse i alle Skolesager, og af Sogneraadets Medlemmer har han ene og alene Tilshyn med Skolevæsenet. De andre Medlemmer er det naturligviis ikke formeent at gaae hen og see efter, hvorledes Underviisningen ledes, men Enhver, der kjenner det Mindste til, hvorledes det gaaer til i Livet, vil vide, at man er meget vel tilfreds med, at Sognepræsten alene bestyrer dette, og at det ikke let falder noget Medlem ind at genere Præsten i hans Tilshyn med Skolevæsenet. Men hvad foreligger der nu i denne Lov? Herefter vil Sognepræsten ikke være født Formand i Sogneraadet, han vil ikke engang være født Medlem af Sogneraadet for Skolesagernes Bedkommende, medmindre han vælges af Beboerne til almindeligt Medlem af Sogneraadet. Man maa dog virkelig sige, at der her er gjort en Begyndelse til at staae ogsaa Skolevæsenet noget mere over paa det communale Gebeet, og jeg tør paastaae, at dette, at det hele Fortrin, som Præsten har havt ved at være født Formand i Sogneraadet og disse Sager, og at han ikke mere skal være Medlem deraf, med-

mindre Beboerne vælge ham dertil, er et Fremskridt paa det communale Gebeet ogsaa med Hensyn til Skolevæsenet. Indsættes der her ikke Andet om Præstens Stilling end dette, at han ikke skal være født Medlem eller Formand i Sogneraadet, saa beholder han udenfor Sogneraadet hele det samme Tilshyn med Skolevæsenet, som han ellers har havt. Nu er det vedtaget efter Forslag af Udvalget og senere i Landstthinget, at han ikke skal have dette Tilshyn alene, men at Sogneraadet skal vælge to Medlemmer til i Forening med ham at udgjøre en Skolecommission, som skal have dette Tilshyn. Det har forundret mig at høre, at man kaldte dette et Tilbagestrid. Jeg anseer det for et meget stort kommunalt Fremskridt, at Communalbestyrelsen vælger de to Medlemmer til en Commission, som skal have Tilshyn med Skolevæsenet, og som kun skal bestaae af tre Medlemmer. Er dette ikke et bethdeligt Fremskridt i det communale Væsen ogsaa med Hensyn til Skolesager? For mig stiller det sig aabenbart, at Præsten efter det ærebe Mindretals Forslag vil faae større Indflydelse paa Communens Skolevæsen end efter den nu bestaaende Ordning, thi naar det hele Sogneraad skal være med til at føre dette Tilshyn, saa vil dette, hvad der har vilst sig i det praktiske Liv, paa de allerfleste Steder lade Sognepræsten sørge alene derfor. Udvælges der derimod to Mænd til at staae ved Siden af Præsten og til i Forening med ham at udgjøre en Commission, saa vil Præsten ikke kunne røre sig, uden at han i alt Fald har eet af disse Medlemmer med sig. Naar Præsten ikke bliver Tilshynshavende alene, men kun en Trediedeel af den Commission, der skal have Tilshyn med Skolevæsenet, saa maa Enhver virkelig indrømme, at her skeer et bethdeligt Fremskridt med Hensyn til den communale Myndighed, og jeg kan ikke indsee, at det Forslag, som det ærebe Mindretal har stillet, gjør noget større Fremskridt i kommunal Henseende end det, der allerede bestaaer. Dette har ogsaa en anden Fordeel, som ikke er saa ganske ringe. Der kan i en Commune være en Mand, som er særligt indsigtsfuld i Skolesager, men som Befolkningen dog ikke holder af at vælge til Medlem af Sogneraadet; men en saadan